

Ohje oppilaitoksille Rokua Geopark -logon ja Geopark- statuksen käyttämisestä

Saatesanat

Rokua Geopark on Suomen ensimmäinen kohde UNESCO:n suojeluksessa olevassa maailmanlaajuisessa geopark-verkostossa. Geopark-verkosto koostuu yli sadasta eri puolilla maailmaa sijaitsevasta ainutlaatuisesta geologisesta kohteesta. Ainutlaatuisuus tarkoittaa, että geoparkin alueella sijaitsee kansainvälisesti arvokkaita kallio- tai maaperän rakenteita ja muodostumia, jotka ovat kansainvälisen geotieteiden unionin IUGS:n arvioimia. Arvokkaan geoperinnön lisäksi verkoston jäsenyys edellyttää, että ainutlaatuisen geologian ja sen ympärille kehittyneen elollisen luonnon ja kulttuurin turvaamiseksi on laadittu alueellinen kestävä kehityksen suunnitelma. Geopark-verkoston tavoitteena on vaalia kohteiden sisältämää arvokasta geologista perintöä ja tuoda esille alueen luonto- ja kulttuuriarvoja sekä niiden välisiä yhteyksiä. Näitä teemoja hyödynnetään opetuksen, tieteen ja kestävä matkailun kehittämiseen. Tavoitteena on, että geoparkien myötä etenkin alueen asukkaat tulevat tietoisemmiksi kotiseutunsa arvokkuudesta ja halu sen varjelemiseen kasvaa.

Jokainen geopark ilmentää tiettyä osaa maapallon syntyhistoriasta. Kohteiden kautta muodostuu kiehtova, miljardien vuosien mittainen aikapolku aina maapallon syntyhetkistä nykypäivään kertoen kivien, maanmuotojen, eläinten, kasvien ja kulttuurien kehitystarinan. Tämän ansiosta geoparkit muodostavat tiiviin ja vuorovaikutteisen maailmanlaajuisen verkoston. Rokua Geoparkin teemana on jääkausi ja sen jättämä ainutlaatuinen geologinen perintö. Jääkauden perintö yhdistyy alueen erityislaatuiseen kallioperän kehityshistoriaan ja jääkautta seuranneeseen elollisen luonnon ja ihmisasutuksen leviämiseen alueelle. Oulujokilaakson, Rokuan ja Oulujärven alueet kattava Rokua Geopark onkin kiehtova kokonaisuus, jossa elottoman ja elollisen luonnon sekä ihmisasutuksen vuorovaikutussuhteet muodostavat arvokkaan, läpi vuosituhansien rakentuneen kertomuksen.

Opetustarkoituksiin alue tarjoaa luonnon laboratorion, jonka ilmiöihin tutustuminen vie oppijan todelliselle löytöretkelle pohjolan luontoon. Samalla geopark-verkosto avaa ovet kansainväliselle kanssakäymiselle ja geologian, elollisen luonnon ja kulttuurien laaja-alaiselle oppimiselle. Oppilaitos, joka aktiivisesti pyrkii hyödyntämään ja soveltamaan Rokua Geoparkia, sen teemoja ja arvoja opetuksessaan, samalla toteuttaa tärkeää yhteiskunnallista tehtävää tuomalla kotiseutua ja sen ainutlaatuisia arvoja ja kohteita lähemmäksi oppijoita. Terveen paikallisympäristön vahvistaminen luo uskoa kotiseudun mahdollisuuksiin ja kasvattaa halua sekä ihmisten että ympäristön hyvinvoinnin ja elinvoimaisuuden säilyttämiseen. Se myös edesauttaa kohtaamaan ja ymmärtämään muita kulttuureja ja ympäristöjä paremmin. Tämä on yksi avaintekijöitä matkalla kestävä kehityksen toteutumiselle.

Näiden tekijöiden vuoksi Rokua Geopark on luonut ohjeet ja kriteeristön, joita noudattamalla ja jotka täyttämällä oppilaitos voi hakea oikeutta käyttää Rokua Geoparkin logoa toiminnassaan ja kutsua itseään Geopark-oppilaitokseksi. Nimen ja logon käyttäminen ilmentää oppilaitoksen arvomaailmaa ja kuvastaa pyrkimyksiä, joihin annettavalla opetuksella tähdätään.

Oulussa 7.11.2014

Mikko Kiuttu

Projektipäällikkö

Rokua Geopark: Ympäristökasvatuksesta elinvoimaa ja paikallisympäristöä -hanke

mikko.kiuttu(at)humanpolis.fi

Taustaa

Rokua Geopark on perustettu edistämään Oulujokilaakson, Rokuan ja Oulujärven alueiden elinkeinotoimintaa, tunnettavuutta ja koulutusta sekä turvaamaan alueen arvokkaan geoperinnön säilymistä. Rokua Geoparkille on luotu yhtenäinen ulkoasu, jota käytetään mm. messuilla, www-sivuilla ja esitteissä. Keskeinen elementti yhteisessä ilmeessä on Rokua Geopark -logo, jota alueen toimijat voivat erikseen käyttöoikeutta hakemalla käyttää tuotteidensa ja palveluidensa markkinoinnissa ja toimintansa esille tuomisessa.

Omistusoikeus ja logon käyttö

Rokua Geopark -logon ja nimen omistaa Humanpolis Oy / Rokua Geopark organisaatio, jonka muodostavat Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kunnat, Rokuan Terveys- ja Kuntouttamissäätiö sekä Metsähallitus. Logon on suunnitellut Teemu Hostikka Intranze Media Oy:stä.

Logon käyttöehdot määrittää Rokua Geoparkin johtoryhmä. Rokua Geoparkin operatiivinen henkilöstö hyväksyy logon käyttöoikeutta koskevat hakemukset. Rokua Geopark ylläpitää ajantasaista rekisteriä kaikista Rokua Geopark -logon haltijoista.

Yleistä logon käyttämisestä oppilaitosten viestinnässä

- Rokua Geopark alueen kunnissa (Muho, Utajärvi, Vaala) sijaitsevat tai toimintansa pääsääntöisesti harjoittavat oppilaitokset voivat hakea Rokua Geopark -logon käyttöoikeutta toimintansa esille tuomiseen.
- Rokua Geopark -logoa ei saa käyttää sellaisten toimintamuotojen ja materiaalien yhteydessä, joiden voidaan katsoa olevan Rokua Geoparkin arvojen tai yleisen hyvän maun ja moraalin vastaisia. Rokua Geoparkin operatiivinen henkilöstö voi päätöksellään peruuttaa logon käyttöoikeuden sellaiselta oppilaitokselta, jonka se katsoo käyttävän logoa väärin tai joka ei noudata käyttösopimuksen ehtoja.
- Oppilaitos saa logon käyttöoikeuden hankittuaan kotisivuilleen ohjaavan linkin ja kuvauksen oppilaitoksesta www.rokuageopark.fi -sivujen "Geopark-koulut" -sivustolle.
- Oppilaitoksen tulee laittaa omille kotisivuilleen linkki Rokua Geoparkin kotisivuille: www.rokuageopark.fi. Rokua Geopark logon tulee olla näkyvillä linkin yhteydessä.
- Rokua Geopark -logo toimitetaan logon käyttöoikeuden saaneille oppilaitoksille sähköisenä aineistona. Aineiston mukana tulee ohje logon käyttämisestä eri välineissä. Logoon tai sen väreihin ei saa tehdä muutoksia.
- Rokua Geopark -logon käyttöoikeuden saatuaan oppilaitos on myös oikeutettu kutsumaan itseään Geopark-oppilaitokseksi (Geopark-päiväkot, Geopark-koulu, Geopark-lukio jne). Geopark-statuksen hakemista, myöntämisestä ja voimassa oloa koskevat näin ollen samat ohjeet kuin logon käyttöoikeutta.

Rokua Geopark -logon käyttöoikeuden hakeminen

- Logon käyttöoikeuden myöntää Rokua Geopark -organisaation operatiivinen henkilöstö tapauskohtaisesti.
- Logon käyttöoikeutta haetaan logon käyttöoikeuslomakkeella (liite).
- Logon käyttöoikeushakemuksen allekirjoittavat käyttöoikeutta hakevan oppilaitoksen virkaa tekevä rehtori / johtaja ja oppilaitoksen sijaintikunnan sivistystoimenjohtaja.
- Logon käyttöoikeus alkaa, kun Rokua Geoparkin operatiivinen henkilöstö on hyväksynyt logon käyttöoikeushakemuksen ja ilmoittanut sen hyväksymisestä hakijalle.
- Logon käyttöoikeus on voimassa toistaiseksi.

Kriteerit logoa ja Geopark-statusta käyttäville oppilaitoksille

- Oppilaitoksen toiminnan tulee tapahtua pääsääntöisesti Rokua Geopark -alueella (Geopark-alue tarkoittaa tässä yhteydessä Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kuntien aluetta).
- Oppilaitoksen tulee tarjota Geopark-kokonaisuuteen liittyvää opetusta sekä hyödyntää Geopark-alueen ja lähiympäristönsä luonto- ja kulttuurikohteita opetuksessaan siltä osin, kuin se ikäryhmä huomioon ottaen on mielekästä ja mahdollista.
- Oppilaitoksen tulee tarjota henkilökunnalleen mahdollisuus osallistua Rokua Geopark - perehdytyskoulutukseen, joita Geopark-organisaatio järjestää vuosittain yhteistyössä oppilaitosten kanssa.
- Oppilaitoksen tulee pitää toimitiloissaan ja www-sivuillaan esillä tietoa Rokua Geoparkista ja sen toiminnasta. Oppilaitoksen internet-sivuilla tulee olla vähintään linkki osoitteeseen www.rokuageopark.fi ja linkin ohessa näkyvillä Rokua Geopark logo.
- Oppilaitoksen toimintaperiaatteiden ja Geopark-kokonaisuuteen liittyvän opetustarjonnan tulee sopia Rokua Geoparkin teemoihin, arvoihin ja periaatteisiin, jotka samalla tukevat kestävästä kehityksen periaatteiden toteutumista:
 - Jääkauden perintö - luonnon ja kulttuurin monimuotoisuus
 - Puhtaus - ekologisuus
 - Palvelua sydämellä ja taidolla - laatu syntyy aitoudesta ja avoimuudesta
 - Paikallisen osaamisen ja yrittäjyyden edistäminen - työtä ja toimeentuloa
- Oppilaitoksen toimintaperiaatteiden ja Geopark-kokonaisuuteen liittyvän opetustarjonnan tulee lisäksi edesauttaa Rokua Geoparkin seuraavia tehtäviä:
 - Vaalia alueen ainutlaatuisia luonnon ja kulttuurin arvoja
 - Vahvistaa alueen asukkaiden (tässä: oppijoiden) kotiseututuntemusta ja ylpeyttä omasta asuinympäristöstään
- Oppilaitoksen tulee hyödyntää Geopark-kokonaisuuteen liittyvässä opetuksessa tarkoitukseen soveltuvia, ikäryhmän mukaan laadittuja laadukkaita materiaaleja ja menetelmiä.
- Oppilaitoksen tulee nimetä henkilökunnastaan vastuhenkilö oppilaitoksen ja Rokua Geoparkin operatiivisen henkilön välistä yhteydenpitoa sekä oppilaitoksessa tapahtuvan Geopark-kokonaisuuteen liittyvän toiminnan koordinoimista varten.

Väärinkäyttö

Rokua Geoparkin operatiivisella henkilöstöllä on oikeus perua lupa logon käyttämiseen, jos käyttäjän havaitaan käyttäneen logoa väärin tai käyttäjä ei noudata periaatteita, sääntöjä ja vaatimuksia, jotka logon käyttöoikeudesta on annettu. Jos selvitys osoittaa, että epäily on aiheellinen, perutaan logolisenssi.

Rokua Geopark aineisto tulee poistaa oppilaitoksen markkinointi- ja tiedotusmateriaaleista mahdollisimman pian käyttöoikeuden peruuttamisen jälkeen.

Lisätietoa

Halutessasi lisätietoa logon käyttämisestä oppilaitoksen toiminnan markkinoinnissa ja esille tuonnissa tai halutessasi lisätietoa Rokua Geoparkista ota yhteyttä Muhoksen, Utajärven tai Vaalan sivistystoimenjohtajaan tai Rokua Geopark -organisaatioon.

Rokua Geopark

Vesa Krökki

p. 050 550 8513

vesa.krokki@humanpolis.fi

Muhoksen kunta

Juha Valta

p. 044 4970 400

juha.valta@muhos.fi

Utajärven kunta

Erkki Väänänen

p. 050 3047102

erkki.vaananen@utajarvi.fi

Vaalan kunta

Liisa Leinonen

p. 040 0855 941

liisa.leinonen@vaala.fi

Rokua Geopark -logon käyttöoikeuden hakulomake

Oppilaitoksen nimi: _____

Käyntiosoite: _____

Oppilaitoksen Geopark-vastuuhenkilön nimi: _____

Geopark-vastuuhenkilön sähköpostiosoite: _____

Geopark-vastuuhenkilön puhelinnumero: _____

Oppilaitoksessa toteutettavan Geopark-kokonaisuuteen liittyvän toiminnan kuvaus:

Lisätietoja:

Sitoudun noudattamaan Rokua Geopark -logon ja Geopark-statusen käyttämisestä annettuja ohjeita.

Päiväys ja paikka: _____

Allekirjoitukset ja nimenselvennykset:

Oppilaitoksen rehtori / johtaja

Sijaintikunnan sivistystoimenjohtaja

Hakemus lähetetään osoitteeseen Rokua Geopark, Kiviharjunlenkki 4, 90220 Oulu

Hakemus käsitelty / hyväksytty Rokua Geoparkin operatiivisessa henkilöstössä

Aika ja paikka

Vesa Krökki, toiminnanjohtaja Rokua Geopark